

Megjelen: hetenkint egyszer, csütörtökön.

A szerkesztő lakása: Pestvárosánál 6-ik szám alatt.

Előfizetési feltételek: Egész évre 6 ft. | Félévre 3 ft. | Negyed évre 1 ft. 50 kr.

Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a kincstári illetékekkel együtt 1 ft. 50 krral számítva — minden nyelven fölvetetnek a kiadó hivatalban. Kértek az iktatási díjakat az iktatmányokkal együtt legelőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vehetnek.

Hirdetések díjai: A háromhasábos peritsor első hirdetésnél 4 kr., többszörinél 3 kr. Kincstári illeték minden egyes beigtatásért 30 kr.

Kiadóhivatal: Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Beszkereken, hová az előfizetési pénzek és iktatási díjak küldendők.

Budapest január 7-én.

(Ü.) Úgy Tisza Kálmán, mint az összes ellenzék, fájdalmas gúnynyal vádolja folyton a deákpártot, mint a többség pártját, hogy az átkozás terét kizárólag önmagának tartja fent, s a hatalom birtoklását görcsös kezekkel szorítja magához.

S Tisza Kálmán, mint egy hazafi mártír, esdő hangon vél szólni újévi beszédében a nemzethez, midőn a hazai romok tetejéről koalíciót ajánl föl a deákpárt józanabb, szabadabb elvű részének, — a haza megmentése végett

Ez ajánlata Tiszának nem egyéb, mint kisszerű kortes-fogás, alakoskodás, s majdnem az ellenfél boszantására volt számítva.

Mert, mindenki tudja azt, hogy 8 évi többségbenélte alatt a deákpárt, nem csak mint kezdeményező, de több verseny hazafi komolysággal hivta föl az ellenzék, a közjogi alap elfogadására, hogy így a nemzet tetre képes férfiai egyesülve, a reformok terén válvetve munkát megosztva, activ tevékenységben együtt hasznának anyagi, szellemi előhaladásunk tényezőire. A többség nem zárta el soha az ellenzék elől az utat, s hatalmával kinalva osztakozni, midőn most egy éve is, megnyitva a trón-terem ajtóit előtte, magához, államunk legfőbb tényezőjéhez, a koronás főhez vezette be Tiszát, megpróbálva a komoly egyesülésre a legnagyobb lépést is. Igen, a deákpárt — mely az ellenzék szerint, feltétlenül, önhaszonilag feltette elöttök a trónszármolyához juthatást — önmaga vezette el őket oda.

Tisza egyesülni kész, de nem barátja a kiegyezésnek, melyre a többség egész állami létünk alapjait rakta le. S tudva, hogy e politikai irányával célhoz nem juthat, mégis, a hányszor alkalma nyílik, mindannyiszor hangos szavakkal, hazafiúi felaladozással teszi meg e nagyjelentőségűnek hirdettet kijelentőségű nyilatkozatát. — Ez üres fictió mind.

Tisza beszél, de nem tesz. Hja! Ő nem tud Ghyczy lenni! Vannak a politikai világban egyének, kik azt hiszik: ők a haza! Vannak Ghyczyk, kik tudják, hogy rajtok kívül van az. S lehetnek életbevágó érdekei, melyekért áldoznunk kell, ha megmentőnek szeretjük magunkat vallani.

De hogy az ellenzékben, illetőleg a balközép táborában nem volt komoly, hazafias, önfelelődozó akarat a koalíció kerestülvitelére, mit pártfőnökük hirdetett, jellemzőleg bizonyítja azon tény is, hogy Csernátony, pártja közlönyében egy Tisza-Senyei szövetség hü szószólójává válik.

Eddig a balközép, a deákpárt szabad-élvű ellemivel akart egy tömbbé alakulni. És imé most lapja, a conservativekkel akarja egy kalap alá szorítani!

Tisza és Senyei, mily logika! Az egyik egy híres beszédben proklamálja, hogy ellensége a kiegyezésnek. A másik szintén egy híres beszédében biztosítja a közvéleményt, hogy ő a közös szerződésnek erős bajnoka.

Az egyik erős kiterjedt honvédséget akar, a másikhoz legalább is igen közel-álló elvtárs — Úrményi „e kedvencz nemzeti eszmék” nem valami nagy barátjaként adhatta be az u. n. conservativeket.

Hogy Senyeinek mi programja van a belügyi önkormányzatban, a bankkerésben, kulturális- s kib. kiadásainkban. — Senkisé tudja, mert nem nyilatkozott. Még eddig egy Sphinx.

Csernátony azért kész a koalíció erősségében hinni s pártját e lépésre ösztönözni. Ilyen a mi balközépünk. Ha a deákpárt hazafias zsöme komolyan szóba áll vele, ingerkedik, s durczás gyermeként makacsodik. Ha pedig senkisé foglalkozik vele, elmegy a szélsőséghez, s ön-

magát mulatja kivihetlen phantasiával. Fölkeres elemeket, s kaczerkodik a szélső ballal. Oda hagyja a rajongókat s komoly arcotot vágva, fölkeres egy kis töredéket, melynek programja önállólag nines, mely önmagában nem is párt.

De melyet conservativoknak neveznek köznyelven.

Legyen megyőződve az ellenzék, s erről megis kellett volna győződnie már, hogy a deákpárt bár mikor megnyitja előtte sorompóit, s örömmel teszi ezt. De megvárja, hogy azon alap, melyre jelenünk, jövőnk van lerakva, melyet maga a nemzeti közszellem és már három választási actusnál szentesített, s mely a monarchia tekintélyének csorbítása nélkül meg nem rendítő tiszteletben tartassék, s minden utógondolat nélkül elfogadassék ellenzékünk által.

A közjogi experimentációk ideje lejárt. Belügyeink rendezése fogja minden indönket igénybe venni. Az ellenzék föl függ, ott hagyni passiv politikáját, s hazafias lelkesüléssel, szélszerűbb pártalakulási actiónak megvetni alapját.

APRÓSÁGOK.

Egy tizenhét éves leány, kit férjhez akarnak erőltetni, panaszkolja szüleinek: — De gondoljátok meg, 6 36 éves, tehát kétszer annyi idős, mint én, mire én 30 éves leszek, 6 már 60 lesz! hová fog az vezetni?

A híres angol orvos sir James Simpson házának ajtaja előtt egy hercegnő kocsija állott meg, ki felkülté legényét, értesíteni a doctort, hogy ki várja őt az utcára. „Mondja meg a hercegnőnek — válaszola Simpson orvos — hogy el vagyok foglalva egy mosónővel.”

Burns egy nagy pohár pálinkát kért egyszer, midőn iddogálni ült le egy Clarke nevű zeneszerző barátjával. „Jobb lesz két kis pohár,” jegyzé meg a muzsikus.

Ah! kiáltott föl a poeta — ön olyan mint a kylei leányzó, a ki azt mondta, hogy inkább szereti, ha kétszer esőköljék meg kalap nélkül, mint ha kalaposan de csak egyszer.

A tudósok szerint, a ki behunyja szemét, jobban hall. — Innen magyarázhatni ki — jegyzé meg egy tudatlan ember — hogy miért van annyi szem csukva a templomi papolások alatt.

Egy falusi templomban — Skóciában — az első zsoltár éneklése alatt egy lud épen akkor jelent meg és lépdelt a szőszék felé, midőn a kántor hangja megcsuszott s csaknem elakadt. A lelkes meg látta a különös hallgatást azonnal, s mert tán tartott is megszólalásától, lehajlott a cathedrálból az egyházi felé, s figyelmezteté halkan, hogy „kergesse ki azt a ludat.” Az egyházi, ki nem vette észre a kérdésbeni lényt, de hallotta az énekvetőnek botlását, a kántorhoz sietett, est galléron fogta s rákiáltott: ki veled te gágogó állat! — Képzehetmi, mily hatása volt az identitás ezen értelmezésének az egész congregatióra.

(Gyönyörű harmónia.) A „M. Ujság” folytatja elméltkedését a koalíció fölött s oda lyukad ki, hogy a koalíció legcélszerűbben fogantatosították a szarvasban. A „Hon” a coalitióális kísérletek idejében a cliquesuramot megszólalásánál eszetel. A „Reform” tiltakozik azon fölvetés ellen, mintha ő Tisza és Senyei szövetekezését helyeselné, sőt ellenkezőleg a szövetekezés absurditását bizonyítja. A „M. Politika” éles leckét tart a jobboldal némely elődsi részének, kik a Tisza által ajánlott békejobbra fogat mutatnak. Az „ELL” propagandát csinál a conservativ és liberális elveknek. A „P. Lloyd” sokat bibelődik azzal, hogy a szövetekezésnek alapját találja meg; de miután erre nem akad, tagadja a koalíció létjogát.

(A cselédek levelezése.) Az amerikai cselédek egymást kölcsönösen informálják a családi körülmények felől, nehogy az új cseléd még előbb tapasztalatokat legyen kénytelen szerezni. Az informatiók rendszeren a konyha falán, vagy a konyhai edények alján találhatók titkos jelekkel felírva. Legközelebb San-

Franciscóban egy uri ember új szakácsot fogadott: a szakács megjelent és — alig vett kezébe egy fazekat, már sarkon fordult és sebesen eltávozott a nélkül, hogy csak azt is mondta volna: befelegzett! A házi úr e különös búcsúzason dühbe jövé, utána szalad a már szintén futásnak eredt szakácsnak s galléron csipve kérdőre vonta a távozás oka felől. A szakács először nem felelt, de látva, hogy másképen nem szabadulhat röviden oda dobta „Me no wantes stop here — me go!” — Mi magyarul körülbelül annyit jelent, hogy „semmi szükségem sines tovább is maradni — ereszzen” — azután röviden még oda veté: „Az asszony nagy nyelvű, — egész nap dolgozni kell — s még sem fizet pontosan, én tehát megyek!” — Azzal ott hagyta a bámuló gazdát a faképnél, ki nem tudta elgondolni, hogy honnét ismeri a szakács az ő kedves nejeinek tulajdonságait ily körülményesen.

A proletáriátusról.

(Folytatás és vége.)

Midőn a töke így mind magasabba szállt a hatalom lépcsőin, a nemesség és polgárság alatti nagy tömegekből — melynek sorsa ma már csak azért is rosszabb, mert sokszorta több ura van, mint azelőtt — eme nagy tömegekből mindinkább több és több oly ember vált ki, ki — mint az egyszeri philosophus elmondhatta magáról — omnia mea mecum porto. Igaz ugyan, hogy sokan henyesség, vagy könnyelműség által jutottak ily nyomorba; de voltak olyanok is, — és pedig nem kis számmal, mint ezt Anglia bizonyítja, hol voltak oly évek, mikor az ország 20% a szegények listáján állott — kik szivesen dolgoztak volna, de nem kaptak munkát.

Igy keletkezett, így szaporodott a proletáriátus.

Láthatjuk tehát, hogy különösen a polgárság és ennek a forradalom elkövetett arulása tekinthető a proletárok oly nagy mérvű elterjedésének okául.

Ma már minden szaknak meg van a maga proletáriátusa, mely azonban biztos keresetmód mellett mindenütt és mindenkor ugyan-ama gyors hajlandóságot árulja el a nyárspolgársághoz. Legjobban kitünik ez a papságnál. A proletár klerus, vagyis az alapszám szintén nines meglegedve a főnálló renddel; reformokról, coelibátus-eltörlésről, autonómáról beszél, sőt vannak oly szabadelvűk is — azok rendszeren a már 10—15 éves káplánok, kik még mindig nem kaptak plébániát, hogy amugy suttomban Renant, az atheismust és a természet celszerűtlenségét is emlegetik. — Hanem ha aztán egyszer megérkezik a várva-várt fára, és annak folytán az előbb vézna és átlátszó káplánból tisztes gömbölyűségű plébános lett, akkor már nem is törődik többet az affele világi hiúságokkal; ha pedig már a vörös öv is megvan, akkor az egykori reformer meg épen szent kötelességének tartja az ujtásnak csak emlitésére is teljes méltóságával fölhaborodni.

Egyet azonban a proletártól ritkán lehet elvitatni: a tehetséget és a szenvedélyt, mely legelőbbnyire karöltve szokott járni a szellem birodalmában. A szenvedélynek pedig legelőbbnyire a nyomor az iskolája s a nyomorból a proletár mindig elég fölösen kapja ki osztályrészét. — De különben is elég szép tehetség kénytelen proletárrá lenni, a társadalmi lépcsőzet és legalantabb fokára süllyedni, mert képességei, természete nem olyan, mely a modern társadalom szük keretibe beillenek. S hány van, kit merő jószívűség, könnyelműség, vagy egyik megbocsátható gyöngeség sodor ez örvénybe. De minden gyöngeség között bizonyosan a pazarlás az, mely leghamarabb vezeti gazdáját e körbe.

S most vegyük kissé apróra, hogy mik képezik tulajdonképen a proletáriátus talaját? mik ama járulékok, a melyek e talajt virágzásban tartják? és az ez osztály tulkapasáiból származható nagy bajok megakadályozására mely eszközök szolgálnak legbiztosabban?

A modern társadalomnak sok istene van, de egyik sem oly szigorú és kultuszára egyik sem oly féltékeny, mint a pénzisten; a többiek sokkal engedékenyebbek.

Vegyük példaul a becsületet. Az 6- és középkorban az egyszer elvesztett becsület örökre oda volt; ma ha százszor is elveszik, egy pár töltetlen pisztoly elűtésével rögtön helyre áll.

Nem ugy a pénzisten. Aki ennek kultuszát elhanyagolja, vagyis aki ennek képét zsebéből teljesen kifogyni enged, annak számára csak nagy ritkán van még segítség. It látszik meg legjobban, mily nevetésges hazugság korunk egyenlősége. A nábob marokkal szórhatja a pénzt; a grófhölgy tönkre üthet egy bálejen egy oly ruhát, melynek árából egy szegény család hónapokig megélhetne; nem itéli meg érte senki, sőt talán még akad

lelkesült báreferens, ki hozannákat zengedez a hazai ipart ily nemesen ápoló lenge grófhölgynek. Ha a pazarlást egy olyan teszi, kit ez tönkre juttat, azt kigunyolják s e gúnynyal még akkor sem hagynak fel, ha már a nyomor is beköszöntött. Azok már különösen érzékeny szívűek, kik az Isten segítségét kéregetik le szerencsétlen embertársaik számára; de olyanok, kik e nyomorban csak legkisebb részt is vennének, no már ilyenek épen nincsenek. Miért pazarol? legelőbb ezzel a kérdéssel fizetik ki a nyomor ez embereit, kiket aztán proletárnak keresztel a közvélemény s maga azoknak világi gyakorlata is.

A proletár Achilles-sarka azért rendszeren a jellem szokott lenni, de ez természetes. — Azok, kik puha pamlagokra hevernek és legelőbb az ablakon át ismerik az életet, azok könnyen törhetnek pálczát a vétek felett; de aki tudja, hogy mi a nélkülözés és mi az éhség; aki tudja, hogy az ember minden érzete közt az önfentartást ösztön a legerősebb, az aligha fog oly könnyen követ dobni a nyomor miatt vétköz emberre.

Az ily bünökért a felelősség első rendben — mint Hugó Victor is tartja — a nyomor előidézőit és elcsúztóit, a vagyon és értelmiség képviselőit illeti.

Nem akarjuk a nemességet a polgárság rovására dicsőíteni. A nemesség és polgárság — mindegyik a maga idejében — egyiránt póffeszkedő, lenező és önző volt az alattok állók iránt. — A nemesség megtörése kétségkivül haladás, de csakis haladás. A polgárság még mindig labbal tapodja a francia forradalom eszméit, naponkint szaporítja a proletárokat.

Minden nagyobb szabásu kornak megvan a maga uralkodó elve, melynek minden egyéb hódolni kénytelen. — A középkorban a papi pályán kívül minden út zárva volt az előtt, kit a születés szerencseje kiválóbb polczra nem emelt. Ezért az a tömördek pap és szerzet. Ma hiába minden törekvés, kába és haszontalan minden fáradozás, mert elismerés és jutalom egyedül csak a vagyon nyomában jár.

A vagyontalan tömegnek, a proletáriátusnak egyedüli ereje számban rejlik. A polgári rend nemzetgazdái ösztönszerűleg sejtik ezt s e miatt főtörekvésük abban összpontosul ez irányban, hogy a proletáriátus nagy szaporodását minél inkább megakadályozzák. Malthustól ez ó-conservativ nemzetgazdától le egész Stuart Mill és Schaffle-ig — kik a polgármegzetgazdák közt a legszabadelvűbbek — mindnyájan, kivétel nélkül, e népszótly elszaporodása ellen küzdenek, és igen helyesen, csak a módszerek megválasztásában is ily politikai tapintattal tudnának eljárni.

Ma már a legtöbb művelt államban vannak hivatalos statistikai intézetek, de azért még nem igen volt rá eset, hogy ez intézetek különös súlyt fektettek volna arra, hogy a népesség mily elenyésző csekély töredéke tartozik az ugynevezett vagyonos osztályhoz. — Lassale egy — ha jól emlékszem a helynévre — majnai Frankfurthban tartott beszédében ezt mondá a munkásoknak:

„Titkolják elöttetek számotokat: mert félnek, hogy megtudva ezt, érezeteni fogjátok hatalmatokat.”

Bármennyire is törekedjek a proletáriátus növekvését mesterséges szabályok által akadályozni, az — hiven a természet törvényeihez — mindinkább fog növekedni, mert ami e növekedést akadályozná, azon ingredientiaórol épen nem gondoskodik eléggé sem az állam, sem a társadalom.

Pedig előbb-utóbb be fog, mert be kell következnie ama kornak, midőn a legnagyobb népszótly le fogja magáról rázni a most uralkodó végtelen kis osztály jármát. S aki az emberiség komoly barátja, de még saját jogainak is méltán féltékeny öre, annak nem e változás homlokegyenest leendő megakadályozásán, hanem azon kell fáradoznia, hogy az átalakulás a lehetőleg békés s ezáltal a haladás követelményeinek minél megfelelőbb legyen. Erre a legjobb eszköz pedig egyedül a népnevelés.

A tudatlan proletár-tömeg, ha egyszer uralomra jut, romba döntheti művelődésünket; ha azonban e nyers hatalomhoz műveltség is fog járulni, akkor oly kor lesz elővárszolva, milyen ma a legmerészebb költői agyban sem könnyen fogamzik.

Azt akartuk tehát csak e kis értekezésünk által kimutatni, hogy van egy majdnem titkon élősködő hatalom, melyet eddigélle nem igen méltattunk kellő figyelemre s mely az idők legújabbj erköcs-alakulása és eszmearamlata következtében könnyen elfeledkezhetik önmagáról, azaz mirőlünk és szépen berendezett törvényeinkről s a mindig nyomozatöb helyzet által teljes öntudatára ébredvén hatalmának, aligha fog már ekkor időt engedni az alkudozásra, vagy azon hanyagság helyreho-

zására, mely szerint nem gondoskodunk jó levele iskolázatlanságokról.

Különben is a vagyontalanság mai nap nagyon kiteszi az egyeseket sok méltatlankodásnak, sőt lenézések az erkölcsi s vagyoni hatalmasok részéről, mely elég szomorú s mely ez utóbbiaknak is elhanyagolt neveltetésüket mutatja esztünkbe.

Szervezzük tehát iskoláinkat, de különösen népiszkoláinkat úgy, hogy — mint nagy Nemetszágban — a tanító ne csak kinevezett, de egyszersmind kiválasztott legyen e hivatásra, melynek szolgáltatásért aztán tehetőség- és képzettségéhez képest kapja jutalmát is, mely mellett ne kelljen egyéb kereselforráshoz folyamodnia, hogy tisztességes existenciáját biztosíthassa, mert az esetben megint csak az ügy, a népnevelés minden oldalilag fontos és szent ügye veszítene bizonyára.

Minden kör könnyen győzhető eredelet csirájában, de aztán — hisz ez rég eldöntött axióma — válságosabbá s válságosabbá válik, míg végre semmi orvoslás sem segíthet.

Ily eredelet csirájában van még a proletariátus hatalmi állásponja is a rendezett államban.

Most keressük tehát a módokat, hogy annak fejlődését megakadályozzuk.

És erre egyetlen mód van csak, és az a műveltség.

Ne fukarkodjunk ennek osztogatásában, most a fukar kétszer költ, kétszer — fizet.

Aztán gondoljunk meg azt is, hogy mindnyaján proletárok vagyunk, vagy legalább lehetünk, azaz: semmi sem a miénk, hanem az Istené és a véletlené, kik még ma kivethetik kezünkől mindenünket.

VIDÉKI LEVELEZÉS.

Tör.-Becse, 1875. január 11-én.
T. szerkesztő úr!

A „Torontál” ez ideig első száma, a melyben a török-becsei műkedvelői előadásokról 3 level is jelent meg, bőven mutatja mennyire nem kiméli t. szerkesztő úr lapjában a tért, ott, hol egy nemes czél, egy megyei érdekről van szó. Mert bizonyára megyei érdek az, ha megyénk területén lévő bármely községről azt halljuk, hogy ott az intelligencia csoportosulva, a nálunk és különösen megyénkben annyira elhanyagolt iskolaügy érdekében jótékony céllal előadásokat rendez. A számos level, mely a török-becsei műkedvelői előadásokról már becses lapjában is megjelent, bizonyára nem fogja elteveszteni jótékony hatását az egész megyére nézve és legszebb jutalma lesz a török-becsei műkedvelők fáradozásának, ha a helyi eredményeken túl, még azon magasztos érzetük is lehetne, hogy ők adták meg az impulsust, miszerint megyszerte műkedvelői társaságok alakulván az iskola alapok mindenha szaporodnak.

Már e szempontból is alig hiszem, hogy szerkesztő úr szerénytelenségnek fogná venni, ha ezen előadásokról koronként tüzetes jelentések érkeznek becses lapjában. Különösen pedig a folyó hó 10-én tartott műkedvelői előadás tarthat igényt arra, hogy a rendkívüli siker megyszerte ismertessék. Ugyanis Tóth Kálmán 3 felvonásos vígjátéka „Nők az alkotmányban” oly kitűnő precízioval lón adva, hogy a közönség gyakran oly lelkesüléssel tölt ki, miszerint éreznie kellett t. műkedvelőinknek, hogy egyrészt a zsufolóság tölt ház mennyire elősegíti a kitűzött alap növelését, más részt pedig fáradozásuk által mily kitűnő művelvést sikerült szerzenieik közönségünknek. Attérve az egyes szereplőkre lehetetlen első helyen meg nem említeni a kitűnő játékáról már különben is dicséretesen ismeretes Istvánfiné urhölgyet, a ki Krisztina szerepében elragadó bájjal személyesíté az alkotmányos életünkben annyira ismeretes képviselő jelölt, a kortes feleségét; a modor, melyet e szeretetre méltó hölgy színpadi korteskedésénél használt, az egész közönséget hódította meg számára, és nem csoda, ha férje laszólek.

TÁRGYA.

A kivilágított ablak.

(A Kandalló mellett.)

„Különös történetnek kell ez asszony történetének lenni”, úgy mond barátom, mi után mélyen elgondolkozott; „e kísérteties halál-vánosság, — e nagy megretentt szemek — ez ősz haj, pedig lehetetlen, hogy oly öreg.”

„Elmondhatom a különös történetet,” válaszolék.

Künn viharzott a hó. A szél a puszta kerestül zúgva erőszakkal rontott egyszerű háznak, és az ezt környező ligetnek. Én és barátom azonban kényelmesen ültünk a barna padlózatú szobában, melyet az időtalan cserépkalyha megiegitett, dohányoztunk és itunk Chamberlinünkől, melyet a vendég és a karacsonszest tiszteletére hoztam elé.

Az asszony, körül barátom beszélt, s a ki gazdaságomat vezette, a mint asztalunkat elalata, vihar és hófergeteg dacára, csodálatosan mint mindig eltávozott a faluba, templomba, vagy ki tudja, hova.

Igy kezdém tehát történetét elbeszélni. „Égy év előtt meg, a mint tudod, a fejedelmi székvaróban éltam. Az ut egyik utolsó házban laktam, mely távol a belváros zajától, s még igen kevéssé beépítve, a kertekig s a mezőig terjedt. Az átelleni ház magas, kes-

követségét keresztül vive, szerzett babérjain tul, a közönség részéről egy díszes köszoroval lón kitüntetve. Hasonló szeretetreméltósággal szerzett tapsokat Bizék Ilka kisasszony, ki mellesleg legyen mondva, minden eddigi előadáson közreműködött, és színpadi kedvencünké nőtte ki magát. A kortes kávé-némiké Pethe Istvánné (Cseleiné) és Bauer Bertha k. a. (Pitvarosiné) oly pletyka jelenetét varázsooltak a közönség elé, melynél elvezetésebb alig lehet képzelné. A szeretetreméltó Pethe Istvánné azontul oly kellemesen tudta kevely barátnéját bukásában kikacznai, miszerint kényseríté az egész közönséget, neki e munkájában segédkezett nyujtani. Legjobban járt községyi jegyzőnk Pethe István úr (Bánfalvi), az tiszttára megválasztották kövneké. Szegény Pista barátunk, a kinok kinja közt tartá választóinak a program-be-szűdét az ablakon át, melyet felesége neki odabenn szorul szóra sugott, és mennél jobban kinlódott, annál inkább fokozódott a tapsvihar közönségünk részéről. Putnik Gyula úr (Baró Sziankaményi) igazi művészi rutinnal játszott: benne a közönség már nem is műkedvelő, hanem valóságos alakító művészt élvez. Borbócs koresmárost Grób Lajos úr személyesíté. Ismét oly eredetiséggel, hogy azt ajáljuk fiatal barátunknak, miszerint óvakodjék, hogy a nemzeti színház intendánsa valahogy meg ne lassa, különben azonnal elfogja Réthi bácsinak. Berces gr. Bethlen István úr szokott ügyességével játsza, míg Szeleit Bizék Kornél úr modoros intriguával mutatá be. Rosenberg János úr mint János huszár, gyakran megkacznatá a közönséget. Végre eredeti alakokul felemlítjük Staats István (Kántor) és Brusznai Mihály (Cselei) urakat.

Az egész darab különben annyi kerek-detséggel és oly kitűnő humorral lón előadva, hogy bármely nagyobb színpadnak is becsületére válandott, és ebből magyarázható azon önelégültség, a melyen Dr. Tauszig úr, mint a műkedvelők fíradhatlan igazgatója, a neki dobott nemzeti szallagall díszített cserkoszorut fogadta.

Töle halottak különben, hogy ezen műkedvelői előadások már több mint 300 főt jövedelmeztek az iskolai alapnak, miért is jelen levelemet avval zárom be, hogy az „Isten éltesse e derék műkedvelői társaságot”, de „eljen velük egyetemlegesen még sokáig Dr. Tauszig Aladár közszereteti derék igazgatójuk.” Eljenek!

„Hajnalka.”

Tör.-Becse, 1875. január 11-én.
Tisztelt szerkesztő úr!

A török-becsei műkedvelői társulat legnap utóljára lépett fel a farsangi idény alatt. „A nek az alkotmányban” került ezuttal színrre. A né a darab érdemét illeti, úgy hiszem felesleges volna arról szólanom, miután már azon alkalommal, midőn a nemzeti színház deszkáin adatott, elég kedvezőt irak róla a lapok. Nem mulasztatom azonban legalább abbéli szerény nézetemnek adni kifejezést, miszerint Tóth Kálmán igazságtalanul vádolták, hogy a sűgási jelenet, mint leghatásosabb, plagium. Legfőlebb az ötletet lehet Jakab J. éval összehasonlítani. Much ado about nothing. Epen e jelenetben annyi valószínűtlen, s annyi erőtellett van, hogy egyedül ügyes játszó képesek annak hatást kölcsönözni, míg az irót sokkal több dicséret illeti a darab többi részéért, mely bővelkedik mulatságos helyzetekben, s a népből vett, s ügyesen lelesett eredeti alakokban. Az előadásról szólva, egyhangú dicséret illet meg egy-kettő kivételével minden szereplőt. Pethe úr hosszú, fíradt szerepét elismerésre méltó buzgalommal tanulta meg, s egyes helyeket kivéve, hol a pathos nélkülözhető volna, teljesen jól játszott, míg Pethéné uró Bauer Bertha kisasszonnyal a pletykára kész kávésnémiké elég eredetiséggel személyesíté. Ép ily dicséretet érdemelnek Putnik és Bizék urak. Előbbi a negélyző hangon beszélő bárót, utóbbi a szédelő Szeleit meglepő hűségű utóziák,

csak kissé fesztelenebbül mozgott volna. Lehet, hogy a rossz lelkiismeret genirozta őket a hányavetésigben. Brusznai, Rosenberg és Grób Lajos urakról nem mondhatni kevesebbet. A két előbbi jól megfelelt kis szerepének, utóbbi pedig jóízű humorával sokszor megnevettette a közönséget, csak az kár, hogy nagy bajuszaihoz egy kis borizú hangot nem tudott szerezni. Előbbi különben így is sok effectust csinált, kivált, midőn a vita hevében lábaihoz hullott. Hogy a derűtlenség ekkor tetőpontra hágott, azt mondanom sem kell, még a házartoskodó Bánfalvyné is elmosolyodott egy pillanatra.

Grób úr azonban korántsem jött zavarba, a reitens hajusz egy pillanat alatt ott termelt a borvirágos orr alatt, s a darab e mulatságos intermezzo után ép oly egybevágólag folyt mint azelőtt. Gróf Bethlen István úr mint Bercesy, ki Bánfalvy Ilka után „tisztességes szándékkal” jár, szerepébe elég melegséget öntött, otthon crezte magát, s délceg honvédörngy lett később belőle, megérdemli, hogy az életben is megessék rajta, akkorára majd jobban is fog állni neki egy oly marcsona kinézésű hajusz, minőnél fiatal arcához kisebbet is ragaszthatott volna. Bizék Ilka urhölgy régi elevenségével, s a szokott ügyességgel mozgott, meg is nyerte a közönség tetszését, de nem oly mértékben mint azelőtt, s hihetőleg ezután meg fogja nyerni, a minek csupán szerepe volt az oka, melyben csak gyermekleány, s nem bármely fiatal leány számíthat sikerre, s így fiatal arca és kora ha nem is, de alakja minden esetre az Illusio rovására esett. Csodálom, hogy a különben kitűnő tapintattal bíró igazgató, kit ez este is többször zajosban hívott ki és elielett a közönség (a színlak mögött a kortesszőnőket kitűnően utánozta a fáklyaszene jelenetnél) nem Képezz Cornéliá kisasszonyt kérte fel e szerepre, ki, multkori szereplese után itélve, oly fölülmulhatlan gyermekes kis Ilka tudott volna lenni.

Ha ő nem akart vállalkozni, úgy kívánom, hogy a jövő balon az első négyesnek legalább felét ilve táncolja. Ha pedig a kegyetlen mama nem engedte meg neki, legszébb befőtjei közül savanyodjék meg három üveggel. Nunc venis ad fortissimam, nempe feminam. Istvánfi úrnőről (Bánfalvyné) szeretnék semmitsem mondani, vagy nagyon sokat. Én csak azt nem foghatom meg, hogy lehet egy férj annyira nem féltékeny, hogy egy ily bájos és kedves kis feleséget — mely tulajdonok már magokban okot adnak a féltékenységre — színpadra enged lépni, ki még aztán játékával el is ragadja a közönséget. Helyes felfogása, s az az utóheretlen non Chalance, melylyel még a kerekdedség a mozgásban, s a hangteljes helyes változtatása sok tapsot, s több szép koszorut nyert.

Itt milyen káros, s otthon mily szelid. Ha özvegy Bánfalvyné lett volna, azonnal concuráltam volna a vacatío állásra, különben kívánom neki, hogy ne is legyen így, majd megelégzem avval, ha egyszer veje leszek, s az általa kitűzött qualificatióra, az aranygallér elérésére már tettem is egy lépést, kineveztettem magamat egy aranycsilagosnak.

A esculap.

Egy örült válatat.

Mult számunkban említést tettünk arról, hogy Ujvidéken az egyik nyomdában forradalomra igaztó felhívásokat foglaltak le. — Most e tárgyról bővebben is irhatunk: Pelagics archimandrita e lázító iratok készítője. E híres igaztóra a hatóságok első ízben 1872. év nyarán lettek reá figyelmesek, midőn a „Reform” akkori ujvidéki tudósítója közlé azt a botrányos esetet, hogy egy, Magyarország vendégszereteté elvező megszökött török fegyencez, Pelagics, az ujvidéki m. kir. postahivatalban az oltani tisztekel való szóvita közben öklét össze-

szorítva fenyegetőzött, hogy majd nem-sokára előjönnek a szerbek s kiporozzák a vörös honvéd-nadrágot, stb. Ezt a del-szlvay propagandista hóst pár hónappal később b. Majthényi László, akkori szerb-ügyi kir. biztos, illetőségi helyére Bosznia-ba kitolonczoztatni rendelé, s már közel voltak vele a Szávához, midőn az ép akkor Lónyay lemondása folytán történt miniszterváltás következtében meghiusult a kir. biztos politikailag helyes-terve: Miletics, Dimitrijevs Milos, kir. tanácsos, Matics János és még néhány országgyűlési képviselő a vett távirati tudósításra, ugyancsak a képviselőházban az új miniszterelnök Szlávnyhoz azzal a rémülettel léptek be, hogy Pelagics boszniai „politikai” menekült s így Majthényi intézkedése a nemzetközi jogok megsértése lenne, miért is az minden áron megakadályozandó. És így lón. A kormány cserben hagyta a kir. biztos Mileticsék szavára. Mindazáltal ő Magyarországból ki, Triesztbe vitelett, hol aztán ujra biztonságban érezvén magát, röpiratok, levelezések és a „Zasztava”-ba irt cikkek, kohlott rémhírek által izgatta a bosnyákokat a porta ellen. Idő multán Pelagics ismét visszajött a Szerémségbe, sőt Ujvidékre is, s most a „Zasztava” részvenytársulati szerb nemzeti nyomdában (hol egyébiránt a „Maticza” nyomtatványai is készülnek!) általános fölkelésre s forradalomra igaztó plakátokat és röpiratokat foglalt le — mint Pelagics gyártmányait, a kir. ügyészség. Jól tudjuk mi azt, hogy egy Szerbiában és egyéb török provinciákba volt szánva, de mert része van abban az egész omladinának, a veszedelmebe utóbb bele lett volna vonandó Magyarország szerbajku polgársága is, bele egész Magyarország. Az ily tüzelmelet tehát kormányunk sem a saját államunk üdve szempontjából, sem a velünk jó barátságban lévő szomszéd állam Törökország miatt tovább nem tűrheti. Hiszen még a szerb kormány sem türt meg Pelagicsot, midőn őt 1872. elején a tartományból kiutasítá; tehát csak Magyarországon, Ujvidéken szabad az efféle igaztas? Abba a darázs-fészekbe ideje már, hogy erős kézzel belenyuljon a kormány.

A „Közérdek” szerint Pelagics le-foglalt röpiratában azt írta, hogy „czimeket, papi méltóságokat, állandó hadsereget el kell törülni, a trónokat egytől egyig föl kell fogatni s e romokon a foederativ községek uralma állapittassék meg: ily vezéreszméket akart Pelagics röpiratában forgalomba hozni. Dühös fanatizmussal sarkalja a szerb ifjakat ezen elv érvényesítésére, inti őket, hogy „a fejedelmek és a papokat mielőbb üzzék el nemesak a szerbek, hanem az egész emberiség dicsőségére.”

HIRHARANG.

* **Coalitio, illetőleg confusio.** Az „Egyetértés” a coalitioról következőleg nyilatkozott: „Azon óriási hóbortok között, melyeket Csernatony két év óta — mióta tudniillik a baloldali elvek szilárd állásponjáról letért — produkál, nem utolsó helyet foglal el curiositás tekintetében azon terv sem, melyet lapja utóbbi számaiban mutat be: Tisza Kálmán

csőre, és ellapogatóztam a sötétben a szegény asszony lakásáig. Egy ajtó volt csak oda támaszva. Hallak felnyitám azt, s egy sötét szobába jutottam, hol egy gyenge gyertyacsik jelzé a bemenetet a lakott szobába. Azon pillanathoz zúgott egy szelroham végig egy lép-csötéren, s az ajtót mögöttem becsapa. Ösz-tönszerűleg a falhoz húzódtam, — de benn nem figyeltek a zajra. Nem jött senki.

Most hallam a férfi hangját. A düh és itasság rekedtsége volt az.

„A törvény nem választott el minket,” úgy mond. „Önként hagyl el te kigyó! Mert koldus vagyok, elhagyl, elrejtéd magad és gyermekeim. De megtaláltalak volna száz mért-földnyi messzeségben, száz ölnyi mélységben, mert a boszu az én vizslám. „Gyülöllek, te, ki nálam jobb akarsz lenni, saját gyermekemet ingerled fel ellenem.”

„Ez nem igaz!” szolt az asszony, kéré-dez e gyermekeket, nem mindketlen sirunk-e érted naponként, nem térdelve imádkozunk-e mindennap érted?”

Szlvaj káromlás szakítá őt félbe. „Sirni, imádkozni — oh te képmutató! Hogy férjed ehézik, hogy rosszabb lakhelye van a kutyanál, meg mered-e az égnek ezt is mondani, midőn érte imádkozol?”

„Igen,” hallám őt határozott hangon vála-szolni, „mert ha rossz állapotban vagy, ki az oka? Ismerted valaha a munkásságot, a hűség kötelességteljesítést? Nem pazarlad-e el csekély örökségem, s kezem keresményét durv-lakmározásban rossz czimborák társaságában?”

Én dolgoz-neni akarok, kinyujtókodnak. Tudad, hogy mint a többiek, te tudad, és az „Mert azt denható” sőt zánihatalak és hamar elenyés-maradtam volna kül maradtunk, jogunk az ártó-vénybe rántam.

„De én gy-tovább egyedül Kolduljon a gy-a világ s az en-

„Soha! — isten van, oly ártó-isten ellened,

„Ismeresz-e végrehajtom, ha holnap velem jö-s ujjad emeled-tiz örögre, meg-germekedet él-jatok, ha tudtad-it az ajtó elő-megölék.”

„Henrik! g-a te kezidben

„Igen, s ez

és Sennyei Pál koalíciójában. Csernátony eszmevarainak ezen újabb idéltelenségét, melyben csak az a szomorú, hogy az országban teljesen kompromittálja s tönkre teszi a bal-közép pártot, kellő fogadtatásban részesítik az összes lapok.

Gyönyörű stílus. Csernátonyi kedvenc themájáról a koalícióról, és pedig ily stílusban: „Az úzerkedő politikuskok és árusítható hírlapírók egész serege.” „Az állami fizetésből lajhárodók és léhaskodók fajtája.” „A nemzet zsebében kotorászók gschäftelesi kísérletei.” „A hivatalos időlopás és nyereséges szédelés gyönyöreinek és borraivalóinak háborítatlan és lelkiismeretlen élvezete.” „A használt és hitvány emberek.” „A előző évi vásári hadnak minden osztályzatú heréi.” „A táncgyaló és piszkos érdekek kielégítése.” „A hírlapiródalom kitartott verebői.” „A léhaság és szabadvásár rendszerének ép oly laka, mint hamisított jelszava.” „A tehellen középkereset és udvaronc felületesség süllytői cselédjei.” „A jobboldalt lóvá tett cliquo-uralom lovagjai és groomjai.” (Ehhez nem hibázik más, csak a „Zatraczeni.” Szerk.)

Csinos táncestély. E hó 9-én tartott meg „Pestvárosához” címzett vendéglőben az első polgár-bál. Rósa Béla úr a táncokat ügyesen rendezte, de nem volt jelenleg oly látogatott mint az előbbi években. Az egy utal megemlíti, hogy a kereskedelmi ifjúság bajja holnapután fog a casino termében megtartani.

Hymen. Rupsics J. t. barátunknak bájosa leánya Ilka, e folyó hó 25-én fog egybekelni Keresztes Gyula h. ügyvéd úrral. Mi csak hosszantartó boldogságot kívánhatunk e szép frigyre.

Egymást rémitik. A fővárosban egyszerre elterjed a hír, hogy árviztől lehet félni, mert a jég és hó több helyen összetorlodott. (Hamarabb lesz az országházban árvíz, a budget tárgyalásánál, ha a szélső-bal megereszti a hazafias frásisok zsílipjeit). (Szerk.)

Figyelemre méltó. A temesvári postai igazgatóság a roppant rozsa daczára sem engedélyez pólókat a szekérpostánál, mely Kikinda és Becskerek között közlekedik. Így aztán úgy járnak a szekérposták mint a rak, a gyors közlekedés dícsőségére. Ily helyen takarékoskodni igazán neveléses. A „Temesi Lapok” megemlíthetnek e hírünket azért, hogy a posta igazgatóság tudomást vegyen róla, és a közlekedés érdekében mielőbb intézkedjék.

Elfogott városi tanácsos. Aradon igen szomorúan kezdődött az újév. Egy közfelfüggetlen állott család majd minden férfi-tagja csodát mondott, egyik tagja pedig, ki városi tekintélyes tisztviselő, (tanácsnok) volt, önmagát jelenté föl a kir. törvényszéknek, hogy 14.200 ft-ig váltott hamisított. E számos bukás s nevezetesen az utóbbi eset a legfájdalmasabb föltűnést okozta az összes lakosság körében s végkép megrendíté a különben sem erős lábon állott közhittelt s bizalmat. Az „Arader Ztg.” megemlíti a városi tisztviselő nevét is, s ez: Horváth Ferencz. Mikor e váltohamisított magát Nagy Sándor törvényszéki elnöknek följelenté, ez előtt szinte hihetetlennek látszott az egész dolog. Végre azonban meggyőződén, hogy a tény igaz, el kellett fogatnia a szerencsétlent, ki eddig jó névnek, általános becsülésnek örvéndett s mint józan gondolkodású férfiú ismertett.

A bűbajos medve. Módos környékén körülbelül másfél hónap óta leselkednek egy nagy medvére. Többször találkoztak vele, hanem hasztalan volt minden ügyesség, minden éberség, a mackó nem tudni hová, mindig úgy el tudott rejtőzni, hogy nem találták meg. A nép aztán ráfogta, hogy csoda módra el szokott tűnni, s elnevezte „bűbajos medvének”. Hogy meddig tart bűbajossága, az egy jókezü vadász puszkáján tika.

Kellemetlen meglepetés. Bécsben történt. Egy uriember szemben ült a társas-kocsiban egy nővel, ki le volt fátyalozva. A

férfi csakhamar beszélgetésbe elegyedett a nővel, kinek igen csinos alakja volt, s kérdé, hogy miért fátyalozta le magát? — „Hogy a férfiak tekintetétől megóvjam magamat” — volt a válasz. — „De hiszen nekünk férfiaknak a legnagyobb élvezetünk, ha csodálhatjuk a szépséget.” — „Mig nem nős emberek.” — „Nos, én nem vagyok nős ember”, — mondá a férfi szilárd hangon. „Valóban? — kérdé a nő, s erre föllebbentette fátyalát.” — A kíváncsi férfúnak — anyósa volt. — Nos hát, ha nem igaz, ez is jól van eltalálva.

Vasárnapi Ujság. január 10-iki száma a következő tartalommal jelent meg: Baró Kemény Ferencz (arczéppel.) Kereszt az útfélen. (Költemény, Szász Károlytól.) — Egy német ember magyar leánya. (Elbeszélés Réthi Lajostól.) — Az ösvilági ló (képpel) Dapsy Laszlótól. — Az északarkai expedícióból: Kriscs gépész temetése; jegesmedve-vaszat. (3 képpel.) — A kataszter. (Kosta Sándortól.) — Három orosz és három angol kalandjai. (Verne Gyula elbeszélése után, 2 képpel.) — Petőfi két levele Bem tábornokhoz. — Az 1831-ki kolera. (Pulszky Ferencz emlékiratából.) — A hétről. — Irodalom és művészetek; közintézetek; egyház és iskola; ipar, gazdaság; mi újság; sakkrovat; egyveleg.

Jogtudományi Közlöny. január 1-5-ös száma a következő tartalommal jelent meg: A büntetőtörvénykönyv VI. fejezete. Dr. Schnierer Aladár, egyetemi tanár úrtól. — A magyar büntetőtörvénykönyvi javaslatról. Kőrösi Sándor, jogtanár úrtól. — Jogirodalom. Hercegh Mihály, jogtanár úrtól. — Törvénykezési szemle. Az 1874. október 15-ről kelt bírói ügyviteli szabályok. Enyedy Lajos, kir. járásbíró úrtól. — Különfélék. A budapesti ügyvédi kamara alakulásáról. Tóth Lajos úrtól. Melléklet: A múlt évi tartalom. — Bírói ügyviteli szabályok.

A hazard játék elleni eljárásra nézve a királyi főügyész a következő körrendeletet bocsátotta ki: A királyi törvényszék a hazard-játék miatti eljárás tekintetében eddig különböző gyakorlatot követett, a mennyiben majd a fenyítő majd a polgári ultra tartozónak nyilvánítottak. Határozott megállapodás e részben a felsőbb bíróságoknál sem volt 1873. év végéig, a mikor is a kir. curia mint legf. ítélőszék abban állapodott meg, hogy jövőben a hazard-játék miatti keresetek büntető természetűeknek, tehát a kir. ügyesség által, és a büntető tszékek előtt indítandóknak tekintesenek s mondassanak ki; mert a hazard-játék olynemű cselekmény, mely az 1791. 31. t. cz. szerint hivatalból üldöződó, pénzbírság, esetleg fogsággal büntetendő; erre pedig az új törvénykezési szerkezet mellett, különösen az 1869. IV. és 1871. XXXIII. t. czikk szerint, a kir. ügyesség és a büntető bíróságok hivatalos. Ezen megállapodás létrejötte óta, a felsőbb bíróságok (pesti kir. tábla és legf. ítélőszék) által mint — értesítve vagyok — e részben egyöntetű eljárás követetik, s minthogy óhajtom, miszerint az ország azon e. f. bíróságai, melyeknél a hivatkozott törvény életben van, ugy egyöntetűség mint czélszerűség szempontjából, hason eljárás kövessenek; utasítom: a kir. ügyész urat, hogy a hazard-játék körüli eljárásban mindenkor a pesti kir. tábla és a kir. Curia legf. ítélőszéki osztálya által követett gyakorlatra hivatkozzék és azon határozatok ellen, melyekkel ezen keresetek tárgyalása a polgári ultra terellették, jogorvoslattal éljen. Ha mégis azon eset fordulna elő, hogy a harmadbírság megállapodásától eltérő értelemben határozná: azt azonnal jelentse föl.

A magas közoktatási kormány mult napokban nevezetes karácsonyi és újévi ajándékkal lepte meg az iskolai világot. Az elemi iskolák használatára kiadott szemléleti képeket értjük, melyeket az ország valamennyi tanfelügyelőségéhez megtekintés és további terjesztés céljából küldött. A haza előkelőbb művészei dolgoztak ezen képeken, melyek ügyes kompozícióban és tiszta színnyomatban — ki-vált a falusi, házi és iskolai élet leginkább elő-kerülő jeleneteit ábrázolják, pl. a földmivés

ősi és téli foglalatosságát, a falu piacát, a vásárt, a marhavasárt, kutyafajoktat, a tölgyet és makttermelést, az iskola tornászati udvarát stb. Ezen képeket a f. hó 9-én d. e. 10 órakor tartandó tanítótestületi járáskör gyűlésén is meg lehet tekinteni.

Csolnak papirból. Bishop nevű amerikai, aki „Ezer mérföldnyi utazás Dél-Amerikán keresztül” című művét adott volt ki, most Philadelphiából sajkán utnak indult a mexikói öbölhöz. A sajka papirból készült. A papir lenből van vegyítve, 1/4 hüvelyknyi vastagsága és hig állapotban fainitaba öntötték, azután lesimították és mázzal bevonva vízhatlanná tették. Hossza 14 láb, szélessége 28 hüvelyk, közepi mélysége 8 1/2 hüvelyk. Oldalt nyíló vízszintőzettel van ellátva, mely részint a halamok becsapkodásának megelőzésére, részint éjjeli ágymennyezetül szolgál. Bishop ugyanis sajkájában fog hálai, melyet mintegy 5 hónapig nem szándékozik elhagyni. Kondenzált élelmi szereket visz magával, konyhakészüleke egy kis székemence, theafőző és több ilyen apróbb készülékekből áll. Így fogja nagy utját megtenni, melyből legalább 80 mérföld nyílt tengerre esik. Bishop új oly könnyű lélekkel mint járművel kelt utjára, annyival inkább, mert már 420 mérföldet tett Quebecktől Philadelphiáig papirhajóján.

A napról. Dr. Falb tanár a következő érdekes körülményeket terjeszté elő: Egy oly vasúti gyorsvonatnak, mely egy másfélperc alatt 64 láb hosszúságnyi tért balat át, 234 évig folytonosan kellene futni, hogy a napba érhesse. Ugyanoly sebességgel haladó vonatnak 7 év lenne szükséges arra, hogy a nap területét körüljárassa; ellenben földgömbünk az egyenlítő körvonalán is, 22 1/2 nap alatt megkerülhetné. A nap belülsége földünk, a hozzá tartozó holdjával együtt is, oly könnyen beférne, hogy kivüle még más oly nagyságú testnek is nagy ur maradna. Továbbá, ha a napot egy meregseprénybe tennék, a másik seprénybe az egyensúlyának helyrehozása végett 35.000 földgömböt kellene tenni; a nap uregenek megtöltésére pedig 1.400.000 földgömb lenne szükséges. Ha pedig a nap testéből oly nagyságú gömböt vennénk ki, mint a mi földünk, annál a földgömb súlya négyszerte többet nyomna, míg ugyanoly nagyságú vizgömb, körülbelül egyenlő súlyú lenne a nap súlyával.

A női hangról. A híres Halevy így vélekedik: Minden korban, mondja a jeles zeneszerző, azt veték szemükre a nőknek, hogy sokat beszélnek. Ez állításban, mely oly régi, mint maga az emberiség, kell némi igazságnak lenni. A bezédben lévő könnyűség, természetes eredménye hangszerüknek; mozgásra alkalmas ruganyos torkuk, a gondolatoknak még inkább engedelmessékedik mint a tenoristák a szavak a nőknél sebesebben, kellemesebben hangzanak. A nők sokat beszélnek, mert sopran, alt s mezzosopran hangok felett (nem ritkán a férfi-hangok felett is) rendelkeznek, szóval mert nők. Ki haragudhatnék ezért? Beszédük nem a föld legédesebb harmonia-e? Az isten nekik kellemes hangot adott, megparancsolva azt, hogy beszédükkel bennünk szenvedéseinkben vigasztaljanak, munkánknal buzdítsanak, szabad óráinkban pedig vidítsanak.

Farsang. A mult szombati esti udvari bál nagy fényvel ment végbe. Jelen volt az összes főrangú világ, az egyetem s a hatóságok képviselői, a tábornoki kar, a rendjelek birtokosai, a consulok s a képviselőház tagjai. A fényes közönség a királyi palota nagy termében összegyűlvén, 9-ór-kor jel adattól a felségeik megérkezése s azok a terembe léptek. Ő felsége a király magyar lovas tábornoki egyenruhát viselt. A királyné ő felsége fehér toilletben volt, zölddel díszítve. Ruhája fehér moire antique selyem, aranyalny hímzeve. Elöl három sor csipke s zöld füvirág-dísz. Dus haja nagy fonatokban hullt vállára; fejkül zöld füvirágot viselt. Homlokán gyémántidom ragyogott! nyakán vert aranykór, háromsoros gyémánt collier-vel, karján két karperecz: vert arany és gyémánt. Kezében fehér legyező volt,

zölddel díszítve. Fényteljes, valóban királynői jelenség volt. Ő felsége a királyné kíséretében voltak: udvarmestere baró Nopcsa és palotahölgye, id. gr. Károlyi Istvánné. Ő felsége a királyné a hölgyekhez vonult s a főrangú világ fiatal leányait (gr. Festetics, gr. Karácsonyi Majlath stb.) mutattatá be, kik ezuttal először léptek a nagy világra. A hölgyekkel hosszabb ideig társalognán, visszavonult ugy mellékre rembe theára, majd a nagy terembe visszatérve, kedvteliséssel nézte a tánczó párokat. Ő felsége a király a nagy teremben, a tisztelgő vendégek sorai között áthaladva, többeket megszólított s némelyeket kéznnyújtással is megintstelt. Így gróf Andrássy Gyulát, ugy-szintén Bittó miniszterelnököt, a többi minisztereket, gróf Lónyay Menyhértet, Kerkapolyt, Majlathot, báró Simonyi Lajost, Ivánka Imrét, Hollán Ernőt, Lónyay Jánost s Rónai Jácintot. A jelen voltak közül fölemlíthük még a következőket: Tisza Kálmán, b. Sennyei, Jókai stb. A táncz 9-kor vette kezdetét s 1/2 12-ig folyt. Ő felségeik mindvégig jelen voltak, a füzértáncz alatt 1/2 12-kor hagyták el a termet, mire a fényes közönség oszlanl kezdett.

Helyettesítés. A felfüggesztett Szt.-Györgyi szolgabíró kerületét, ideiglenesen, erélyes szolgabírónk Bakalovits Agoston vette át. E kerület igen jó kezekbe került.

Magyar tolmácsot nevezett ki közelebb a stettini porosz királyi törvényszék, ez annyival inkább érdekel bennünket, mert azt mutatja, hogy mióta a hazai posta, távirada és más szállító közegek csak magyar szövegű nyomtatványokat küldenek külföldre is, hazánk nyelvét külföldön is kezdik megbecsülni.

Előfizetési figyelmeztetés az „Uj idők” czimu új szépirodalmi, tarsadalmi s művészeti hetilapra, a hölgyek számára külön dívatárczával ellátva. Szerkeszti Benek Aladár. — Előfizetési díj: Egész évre 10 ft. — Fél-évre 5 ft. — Negyedévre 2 ft. 50 kr. — A lap megjelenik minden szombaton két íven, elegans borítékkal s czimképpel s olykor a lap szövegében általános érdeklő képekkel s kitűnő egyének arcképeivel. — Kiadóhivatal: Budapest, kecskeméti utca 3, hová a megrendelések intézendők. — Teljes számu példányokról gondoskodvan.

Rövid hírek.

Széchenyi Ödön gróf folyamodott a főváros hatóságához, hogy szabadság-idéjét egy évre terjeszse ki, mely idő alatt Sztembulban a tűzország szervezését befejezi. A napokban tűzoltó szerek megrendelése végett Angliába utazik s azon alkalommal pár napra a fővárost is meglátogatja.

Magyar királyi muzeumot terveznek Budapesten. Ő felsége ugyanis elhatározta, hogy mindazon nevezetesebb műkinéseket, melyek magyarországi eredetűek s most Bécsben vannak, hozzak vissza Budapestre, hogy a föllállítandó királyi muzeum alapjául szolgáljanak.

A galambostákat a kormány nagyobb helyőrségi állomásokon hadi czelokra be fogja rendeztetni.

Széchenyi Béla gróf a Fertő kiszáradt medrétől már több érdekes régiséget ásott ki.

Bonyhai Kálmán a debreczeni gymnasium 5. osztályának tanulója a robogó vasúti vonat elé vetette magát, mely fejét nyakától elvágta. Szülőihez levelet írt, melyben alkalmasint földeríti öngyilkosságának okát.

Kovácsán néhány régi emléket találtak, amiből a nép azt következteti, hogy ott sok kincsnek kell elrejtve lenni s hetek óta ásókkal kapákkal kutatják a vélt kincset.

Pompejiban közelebb olyan Orpheuszobrot ástak ki, mely bal kézzel pöngeti a lantot.

Eugenia császárnéról azt írja egy angol lap, hogy folytonosan varrógéppel dolgozik, még látogatások alkalmával is a vörös bársonyos láblón nyugtatja piczi lábát.

Ő felsége, a király tavaszi körútja alkalmával Erdélyt is meglátogatja.

„Én dolgozni nem akarok.” kiált a férj, „nem akarok, a mig ezer ostobábbak pamlagon nyújtózkodnak. Urnak, nem szolgának születtem. Tudjad, hogy én más ontelből való vagyok mint a többiek, kik gyáván engedelmesskednek; te tudjad, és mégis összekeltél velem.”

„Mert azt hívém, hogy a szerelem mindenható” sóhajtá a nő, „azt hívém, hogy kijózaníthatlak és megmenthetlek. Ez ábránd csakhamar elenyészett, de még akkor is veled maradtam volna holtomig, ha gyermekek nélkül maradunk, Engem tönkre tehetél, de nincs jogunk az ártatlanságot is magunkkal az örvénybe rántani.”

„De én gyermekeimet akarom, nem akarok tovább egyedül mérget, boszuságot nyelni. Kolduljon a gyermek, miként én, vessék meg a világ s az emberek mint engemt.”

„Soha! — kiáltá a nő. — A mint egy isten van, oly igaz, hogy gyermekeimet megvédem ellened, a mig lehelni bírok.”

„Ismeresz engem, a mit fölteszek magamban, végrehajtom, ha mindjárt e föbe kerül is. Erzsi holnap velem jön. S ha egy kukkót szólasz, s újjad emeled bár ellenem, esküszöm mind a tíz ördögre, melyek most bennem vannak, hogy gyermekeidet élve többé nem látod! Most aludjatok. ha tudtok, én aludni fogok mint a kutya itt az ajtó előtt. Ha rajtam át mersz lépni, megöllek.”

„Henrik! gyermekeimet el akarod rabolni? a te kezeidben engedjem őt?!”

„Igen, s ez utolsó szavam.”

„Holnap?”
„Holnap.”

Az asszony elhallgatott; ő pedig közel az ajtóhoz, a hol álltam, ugy tetszett, székek-ből ágyat készített magának... hallam fecsegésüket, midőn leküdték. Aztán csend lön, csak a gyermek zokogott halkán, később az is elhallgatott. Valószínűleg elaludt az ártatlan teremtés.

Egy családi tragédia, mint annyit ezer! Mily jogom volt itt tovább is maradni? Mi üzött éjféli idején idegen lakhelybe a minden-napi szerencsétlenség küszöbéhez? Mi nehezült önként szívemre? Tán sejtém, hogy az utolsó felvonás még nem játszott le, s a három ember almat borzasztó ébredés követi?!

Nesztelen ereszkedtem le ama két lépcsőre, melyek az ajtóhoz vezettek, és álomszerű állapotba merülék el. Egy látványt szemléltem. Ugy tetszett, mintha e világi lét körtánczban lejtné el előttem, s a ködben és homályban egy beláthatlan sor lebegő árnyalak. Mindnyájan egyformák, százezeren ép ugy, mint egy, mindnyájan hasonlók — egynéhány kivételével. Ez utóbbiak közül egynémelyek magasan, hatalmasan emelkedek ki a sötét gomolyból, és dícsfényűvel voltak körülvéve, másoknak ellenben vérvörös fény övezte homlokát... Amazok az emberi nagyság herosai, ezek az emberi bün nagyjai...

Egyike e vérrel jelzett a lakoknak, egy nő iszonyu ábrázattal kibontakozott a tömegből és felém lebegett, mindig közelebb, közelebb — arcáról olvasám vétkének történetét;

a szerelem gyűlöletté változott, meggyilkolta férjét. Vonásai mindinkább ama nőéhez hasonlítottak, ki benn aludt — nem, nem aludt, benn virasztott, s valamin gondolkozott... Mert csitít...! most folgerjedt, egy női ruha surranása, egy halk és mégis vontatott lépés...

Lépésre lépés. Mindenike oly meggondolt, miként ha élet és halál között volna döntő.

Közeledett azon helyhez, hol a férfi alult. Borzasztó képzett villant meg agyamban. A nő gondolatait álmodtam-e meg?!

Most megszűntek a léptek; most —

A siko, melyet tenni akartam, azon pillanatban hallatszot belülről. Én felugrottam, legnagyobb felindulásom óriási erejével betörém az ajtó, és látam az iszonyt. Néhány lépéssel előttem, leborulva feküdt a nő, a ki nyújtott mozdulatlan férfi mellett. Jobb karja teste fölött lebegett, kezében kést forgatva.

„Gyilkos!” — kiálték.

Ő fölemelte fejét, örült szeméit reám mereszté s mondá:

„Nem én — isten tevé...”

Igen, a boldogtalan meghalt, de nem nejének keze által. Midőn örvjögő anyai szerete arra határozá el magát, inkább az elébb szeretett hitvest meggyilkolni, sem hogy gyermekét a nyomornak, a bünnek és szegénynek átszolgáltatssa, az örök igazság és borzasztó el-tökélést a férj serpenyőjébe veté és inté a halálnak, hogy a büntetést rajta végrehajtsa.

A mint később kinyilvánított, szívhaj ólte meg az alvót...

Spiezlihonórariumot követel bizonyos úri egyén a magyar kincstártól, azon czímmel fogva, hogy a Bach-fele régime alatt szolgálatakat tett. 500 ltra tart számot.

Budapesten az úszó jégtáblák egyikebe egy embert láttak befagyva. Nagy csoport nézte a lánchidról.

Dessoir Lajos, a jelenkori leghíresebb színészek egyike jan. 1-én Berlinben meghalt. Többször megfordult Budapesten is testvér hűgánál, a Diana-fürdő tulajdonosának nevével, saját felesége pedig mint elmebeteg Schwarzer intézetében van.

Winburg és Palmkranz svéd mérnökök oly ágyút találtak föl, melyből egy perc alatt 500 lövést lehet tenni.

A veronai zálogház leégett. Reggeli 9 órakor ütött ki a tűz és a legnagyobb erőfeszítés mellett is csak délutáni 2 órakor fojt-hatták el. 200,000 lírát tesz az összes kár.

Hollaky Istvánt a kassai törvényszék váltohamisítás és csalás miatt 3 évi börtönrre ítélte.

Csécen, mint az „Abauj-Kassai közl.” írja, egy asszonyt az iskolaszék elnöke brügoba kötetelt és a falon fel s alá hurezzolla-tott, mert a tanító ellen nyelveskedett. Furcsa büntetés. Kivált ha iskolaszéki elnök, tehát művelt ember gondolta ki.

A mennyei birodalom óriási haladást tett az európai civilizáció pályáján: a londoni pénzpiacra kölcsönt keres.

A múlt évi november végeig egyenes adóknak 16. követtékben pedig 3 millióval többlet volt be a múlt évben mint az 1873-ban.

A főváros budai részén a szemét katorasi jogért Weisz Hermann nevű vállalkozó 2000 lírt ígért, de ajánlatát nem fogadták el.

Nagy tűzvész volt néhány nap előtt a budapesti nyugati indóház szállítványi raktárá-

ban, mely földig égett. Az ott levő jelző lövegek is fölröbbanván iszonyúan megrázkódtattak az egész környéket.

Hornburgi báró Hornig Vilmos, a m. kir. államvasutak felügyelője folyó hó 4-én meghalt.

Vas vármegyében az orvosok egyet alakítását tervezik.

Új évkör közel 50 tiszviselőt bocsátottak el a m. kir. táviró hivataloktól. A takarékosság most mindenestre nagyon helyén van, hanem az elbocsátást azon nagyobb központi hivataloknál kellene kezdeni, melyek nagyon sokszor egészen fölöslegesek.

Január 2-án igen szép meteort láttak Szegeden esti hét óra körül. Keletről északnyugatnak tartott; 10 másodpercnyi, rendkívül élénk fényű futását apró csillagsziporkák jelölték, melyek a szivárvány színeiben ragyogtak.

Guizot diszkardját, melyről már egy ízben megemlékeztünk, Mándy Péter csakugyan a nemzeti múzeumnak ajándékozta.

A móri esata emlékszo-brát mult hó 30-án leplezték le. Az ünnepélyt befejező lakomán legelőször a diadalmas vezér egészségére ittak és mind Perczel Mórt, mind József főherceget táviratlag üdvözölték.

Csipkés Lajos képviselőt minthogy rajta örülési tüneteket vettek észre a nagyszobeni tébolydába vitték.

Jozipóvich Antal, turopolyai gróf mult hó 29-én meghalt. Egyike volt azon igaz lelkű horvát-magyaroknak, kik nemzetiségi érzelmeket magyar állampolgári kötelességeikkel a legszebb összhangba tudják hozni.

Hont vármegyéből azt írják, hogy a ragadozó vadak már rég óta nem voltak ott oly nagy mennyiségben mint ez idén.

A szegedi iparos kör szépen gyarapszik mind szellemileg mind anyagilag: folyó hó

3-án Tóth István kísérletekkel egybekötött előadást tartott székenről.

Kolozsvárt egy szobaleány szerencsétlen szerelmét következtében megmérgezte magát.

Petrozsény egyik leglátogatottabb vendéglőjében egy fakereskedési ügynököt kiraboltak s csak másnap 10 óra körül tudták meg a rablást.

Francaország Aisne megyéjének Srévous községében egy paraszt-suhanc bagolyfiakat vett ki fészekéből, e miatt a himbagoly rárohant és egyik szemét kivágta.

A közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy a „Matica Srbska” székhelye ezenül az alapszabályok értelmében ismét Budapest legyen, ahonnan csak a Pálffy provisorium idejében telték át Ujvidékre.

A turóc-szt-mártoni gymnasiumot f. hó végével zárják be.

A hesseni választófejedelem, aki 1866 óta földnélküli jános volt, Frigyes Vilmos f. hó 6-án Prágában meghalt.

III. Betéti levelek.

Allásuk november végével	ft. 8889-70
Betételek december hóban	ft. 7650-—
Összesen	ft. 16539-70
Vissza fizetések december hóban	ft. 4189-—
Allásuk december végével	ft. 12350-70

IV. Leszámitolási üzlet.

Bankvált. A tárcza állása nov. végével	ft. 344520-58
Leszámitolt váltók decemberben	ft. 36453-53
Összesen	ft. 440974-11
Vissza fizetett váltók december hóban	ft. 107305-80
A tárcza állása december végével	ft. 333668-31

V. Leszámitolási üzlet.

Hitelegylet. A tárcza állása nov. végével	ft. 46785-—
Leszámitolt váltók december hóban	ft. 7675-—
Összesen	ft. 54460-—
Vissza fizetett váltók december hóban	ft. 8720-—
A tárcza állása december végével	ft. 45740-—

VI. Előlegek.

Értékpapírokra. Allásuk nov. végével	ft. 27740-—
Adott előlegek december hóban	ft. 1213-—
Összesen	ft. 28953-—
Vissza fizetett előlegek december hóban	ft. 1483-50
Allásuk december végével	ft. 27469-50

VII. Előlegek zálogokra.

Allásuk november végével	ft. 20825-45
Adott előlegek decemberben	ft. 888-50
Összesen	ft. 21713-95
Vissza fizetett előlegek december hóban	ft. 2014-10
Allásuk december végével	ft. 19699-85

VIII. Ingatlan kölcsönök.

Allásuk november végével	ft. 56181-22
Adott előlegek decemberben	ft. 2083-03
Összesen	ft. 58864-25
Vissza fizetések december hóban	ft. 4825-—
Allásuk december végével	ft. 54039-25

IX. Pénzforgalom.

Pénztárkészlet november végével	ft. 12997-83
Készpénz bevételek december hóban	ft. 186948-25
Összesen	ft. 199946-08
Készpénz kiadások december hóban	ft. 188895-69
Készpénz egyenleg december végével	ft. 11050-39

Közgazdaság.

A torontálmegyei takaré- és hitelbank 1874. évi december havi Forgalom-kimutatása.

I. Takarékpénztári betételek.

Allásuk 1874. évi november végével	ft. 363639-83
Betételek december hóban	ft. 7876-05
Összesen	ft. 371515-88
Vissza fizetések december hóban	ft. 8553-60
Allásuk december végével	ft. 362962-28

II. Folyó számlai üzlet

Szenvedőleges egyenleg nov. végével	ft. 19706-42
Bevételek december hóban	ft. 7173-81
Összesen	ft. 26880-23
Kifizetett december hóban	ft. 20000-—
Szenvedőleges egyenleg decz. végével	ft. 6880-23

H I R D E T É S E K.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tételük, hogy több helybeli 632., 548., 441., 266., 2119., 502., 803., 599., 612., 291., 484., 446., 295., 597., 532., 2118., 2122., 636., 606., 605., 3031., 631., 610., 614., 1481., 1292., 515., 314., 552. és B. B. házszámok alatti lakosoknál hátralékos adójuk fedezése végett a magy. kir. adóvégrehajtó Stankovits Acentia úr által lefoglalt 1827 zsák csöves kukoricza, 210 p. m. zab, 150 mázsa buza, 30 db. borjú-bőr, 10 db. ló, 5 db. sertés, 4 koca, 2 hintó (Kalesche), lóra való szerszám, 1 zongora, 1 tekeasztal, rőfős-és divatúri czikkék, házi butorok és házi eszközök 1875. évi január 3., 9. és 10-ik napján, mindenkor reggeli 9 órakor az illető pénzügyi hatósági közeg által a városház előtt nyilvános árverés útján eladatni fognak.

Kelt N.-Beckereken, 1874. évi december 23-án.

Kulifay Lajos,
polgármester.

Földbérleti hirdetmény.

A nagy-m. kir. pénzügyminiszteriumnak 1874. évi december 6-án 57.579. sz. a. kelt rendelete alapján közhírré tételük, miszerint a Torontálmegyében fekvő párdányi k. uradalomhoz tartozó alább megírt bértárgyaknak 1874. évi november 1-től számított három évi használatát iránt 1875. évi január 27-én reggeli 9 órakor Párdányban a k. ispánság hivatalos helyiségében nyilvános árverés fog tartatni, melyre a 10% bánatpénzzel ellátott vállalkozók meghívottak.

1. Párdányi nagy kastély, és 11^{1/2} hold diszkert évi 400 ft. kikiáltási árral.
2. Párdányi eseledlak és kertészlak évi 100 ft. kikiáltási árral.
3. Boldúri első bérlet 926 hold rétség év és holdankénti 5 ft. kikiáltási árral.
4. Boldúri második bérlet 1014 hold rétség év és holdankénti 5 ft. kikiáltási árral.

Az árverési feltételek a párdányi k. ispánságnál betekinthetők 50 krros bélyeggel és 10% bánatpénzzel ellátott írásbeli ajánlatok pedig a helyszínen az árverés megkezdése előtt beadhatók.

Kulán, 1875. évi január 11-én.

(7-1) *A m. kir. jószágigazgatóság.*

Pályázat. (6-3)

Torontálmegye zichyfalvi kerületében kebelezett Bánlak román, Offszentiza, Dolács német, Tolvádia vegyes, Patos, Szolta román ajku községek megyehatósági engedéllyel egészségügyi községé alakulván, a 600 ftnyi évi fizetés, 10 és 40 krnyi látogatási díj és szabad fuvarral rendszeresített orvosi állomás, bánlakoni tartózkodással, választás utján betöltendő.

Felhívottak a pályázni kívánó t. orvos urak, az 1871. évi XVIII. t. cz. 74. §-a értelmében felszerelt folyamódásukat folyó évi február 20-ik napjáig, mint a választási napig, alulírt szolgabíróhoz benyújtani.

Bánlakon, 1875. évi január 3-án.

Milutinovits Sándor,
szolgabíró.

Kundmachung. (3)

Es wird hiemit zur allgemeinen Kenntniß gebracht, daß die bei den sub Haus-Nro 632, 548, 441, 266, 2119, 502, 803, 599, 612, 291, 484, 446, 295, 597, 532, 2118, 2122, 636, 606, 605, 3031, 631, 610, 614, 1481, 1292, 515, 314, 552 und B. B. wohnenden mehreren hierortigen Steuerzahler wegen Deckung der rückständigen Steuern, durch den fön. Steuer-Exequenten Herrn Acentie Stankovits gepfändeten 1827 Sade Kukuruz in Kolben, 210 Megen H-rer, 150 Zentner Weizen, 30 Stück Kalbshäute, 10 Stück F-rde, 5 Stück Schweine, 4 Stück Wägen, 2 Stück Kaleschen, Pferdegeschirre, 1 Fortepiano, 1 Billard, Schnitt- und Mode-Waaren, Zimmerinrichtungsstüde und Hausgeräthchaften, am 3., 9. und 10. Jänner 1875, jedesmal um 9 Uhr Vormittags, durch das betreffende Finanzorgan vor dem Magistrats-Gebäude im Wege der öffentlichen Licitation veräußert werden.

Dr.-Beckereken, am 23. Dezember 1874.

Ludwig Kulifay,
Bürgermeister.

Árverési hirdetmény. (4-3)

A nagy-beckereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről ezennel közhírré tételük, hogy a cs. kir. szab. ált. oszt. földhitelezet mint végrehajtható részére 9764 ft. 94 kr. és jár. kielégítése végett Rosenfeld Mór végrehajtást szenvedő neve alatt a nagy-beckereki község 490. sz. ljkben felvett, s 20.000 ftra becsült ingatlan vagyonnak végrehajtás utjáni elárverezése elrendellettén, ennek a helyszínen, illetőleg a kir. telekkönyvi hivatal helyiségében leendő eszközése l-ső határidőül 1875. évi márczius 15-ik, szükség esetében il-ik határidőül 1875. évi april 14-ik napjának, mindenkor délelőtti 10 órájára tüzetik azon kijelentéssel, hogy az első árverésnél a fennebb körülírt ingatlan javak csak a becsáron, vagy azon felül adhatnak el, a másodiknál pedig 12.000 fton alul eladatni nem fognak.

Az árverezni kívánók tartoznak bánatpénz gyanánt az ingatlan becsértékének 10%-át az árverezőnél letenni, az igért vételárt pedig 2 részletben és pedig az árverésnél azonnal első részét, és további 3 hó alatt az utolsó részt lefizetni azzal, hogy a bánatpénz az első részletbe lészen betudandó. A többi árverési feltételek minden nap a hivatalos órákban a telekkönyvi hivatalban, az árverési határnapokon azonban a kiküldött végrehajtónál megtekinthetők.

Egyszersmind pedig azon jelzalogos hitelezők, kik nem ezen telekkönyvi hatóság székhelyén vagy annak közelében laknak felszólítottak, hogy a vételár felosztása alkalmával képviseltetésük végett ezen hatóság székhelyén lakó megbízottal rendelkeznek, s annak nevét és lakását az eladásig jelentésk be; mert ellenkező esetben a részükre Vécsey Béla ügyed személyében kinevezett gondnok által fognak képviseltetni.

Vége a prdts. 433. és 466. §§-hoz képest felhívottak mindazok, a kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt, vagy elsőbbségi jogot érvényesíthetni vélnek, hogy igénykeresetüket e hirdetvény közzétételének utolsó napjától, számított 15 nap alatt, elsőbbségi bejelentvényeket pedig az árverés kezdeteig, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. telekkönyvi hatóságnál nyújtsák be, különben azok az árverés folyamatát nem gátolván, egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Jelen árverés foganatosításával Marianovich János, kir. bir. végrehajtó jelentéstétel kötelessége mellett megbízatik.

Kelt a n.-beckereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályának, 1874. évi december 31-én tartott ülésében.

Pályázat. (5-1)

Német-Czernya szerződéses községében levő II-ik osztálybeli tanító állomás üresedésbe jövén, pályázat utján betöltetik.

Évi fizetés 400 ft. készpénz, 1/4 hold pótkert adómentesen, szabad lakás és fűtés.

A pályázatok a magyar és német nyelv tökéletes bírását, s a tanítási képességet igazoló okmányokkal felszerelten 1875. évi január 25-ig alulírott postai uton nyújthatók be.

Kelt Német-Czernyán, 1875. évi január 1-én.

Dr. Rezy János,
iskolaszéki elnök.

Објава.

Овим се до општег знања ставља, да ће се од више под кућевним бр. 632, 548, 441, 266, 2119, 502, 803, 599, 612, 291, 484, 446, 295, 597, 532, 2118, 2122, 636, 606, 605, 3031, 631, 610, 614, 1481, 1292, 515, 314, 552, B. B. станујући овдашњи порезника, ради наплате дугујућег пореза у злог узети 1827 цакова не-оурвеног кукуруза, 210 кибла зоби, 150 центи жита, 30 комада телеђе коже, 10 комади коња, 5 комади свиња, 4 коза, 2 каруца, ремење коњско, 1 клавир, 1 билар, кројне робе, намештај од соба, и покућствене ствари 3., 9. и 10. јануара 1875. по римском календару увек пре подне у 9 сати чрез дотичног финансијског званичника пред варошком кућом путем јавне драјбе продавати.

У Бел.-Бечкереку, 23. децембера 1874. по р. к.

Лудвиг Кулифај,
градоначаник.

Arverési hirdetmény. (1-3)

7823.—7867. sz. p. 1874.

Csödmegszüntetés.

A nagy-beckereki kir. törvényszék mint csödbíró-ság által közzé tételük, miszerint Ernst Ignác nagy-beckereki lakos ellen 1873-ki május 13-án 3383. sz. a. kelt ítélettel elrendelt csöd az összes hitelezők beleegyezése folytán bíróságilag megszüntetett.

Kelt a nagy-beckereki e. f. kir. törvényszéknek 1874. évi december 28-án tartott csödbírósi üléséből.

Várady Mihály,
kir. tszaki elnök.

Hirdetés.

Alábbirt zárgondnok részéről hírvl adatik, hogy a kezelésére bizott nagy szlatinai legelő földeket egy évi haszonberbe kívánja adni, a bérleti szándékokot tisztelettel meghívottak, hogy ezért vele bármikor értekezhetnek.

Nagy-Beckereken, 1874. évi december 22-én.

Sonjay János,
bírósi zárgondnok.

Jelentés.

A „nagy-beckereki négyelet” által közhírré tételük, hogy az ugyan ennek javára rendezendő

TÁNCZVIGALOM

1875. évi január 23-án

a casinoi helyiségben

fog megtartatni.

A bizottság.

Nádeladás.

200 hold, szép egyszáru nád, holdanként 12 frtjával az uradalmi rében eladó, vagy kévenként, 100 kévéje 4 frt. 50 kr-jával, ha a vevő maga vágja, már levágott és közvetlen a város alatt lévő nádnak 100 kévéje 7 frt.

Vevők forduljanak Ngs. Urbán Gyula úr, uradalmi szám-tartóságához Török-Becsén.

Bizek Jenő,
uradalmi kasznár.